

Skatteministeriet

9. februar 2023
J.nr. 2023 - 1033

Kontor:
Økonomisk Politik og Analyse
[ØPA]

Samrådsspørgsmål B, C og D

- Tale til besvarelse af spørgsmål B, C og D den 9. februar 2023.

Spørgsmål B

Hvilke indkomstgrupper forventer ministeren, at regeringens skattereform primært vil komme til gavn, og mener ministeren, at regeringens skatteplan primært er målrettet de økonomisk dårligst stillede grupper, jf. Fagbladet 3F's artikel "Skattelettelse i bunden: De tjener mest på regeringens udspil"?

Spørgsmål C

Har ministeren gjort sig overvejelser om, hvordan man kan følge udviklingen i arbejdsudbuddet som følge af topskattelettelse?

Spørgsmål D

Er ministeren enig i, at der ville være væsentligt mere finansiering til rådighed til eksempelvis velfærd eller regeringens planer om at fremrykke de øgede forsvarsudgifter, hvis regeringen droppede planen om topskattelettelse?

Indledning

Jeg vil gerne indlede med at sige tak for invitationen til at deltage i dette samråd i Skatteudvalget.

Udvalget har stillet tre spørgsmål om den skattereform, som regeringen vil gennemføre. Jeg vil som udgangspunkt besvare spørgsmålene enkeltvis i den rækkefølge, som de er angivet på dagsordenen. Jeg vil dog svare på alle tre spørgsmål i én omgang.

Danmark fik som bekendt en ny regering kort før jul. Kernen i det nye regeringsgrundlag er at sikre en stærk og robust økonomi. Selvom dansk økonomi er solid og holdbar med høj beskæftigelse, så er vi også strukturelt udfordret. Det skyldes helt overordnet, at vi – heldigvis – bliver flere børn og flere ældre, mens andelen af borgere i den erhvervsdygtige alder falder.

Med initiativerne i regeringsgrundlaget vil regeringen gennemføre reformer og styrke den strukturelle beskæftigelse markant. Mere konkret er det regeringens mål – og det er et ambitiøst mål – i løbet af denne valgperiode at træffe beslutninger, der øger beskæftigelsen med 45.000

fuldtidspersoner i 2030. Med de konkrete initiativer i regeringsgrundlaget ”Ansvar for Danmark” – herunder planen ”Velfærd 2.0” – vil godt to tredjedele af beskæftigelsesmålet være opfyldt.

Den skattereform, regeringen foreslår, er et af de konkrete initiativer fra regeringsgrundlaget, der vil bidrage til at øge den strukturelle beskæftigelse. Med regeringens forslag til en skattereform vil vi nedsætte skatten på arbejde, så alle almindelige lønmodtagere får et højere rådighedsbeløb. På den måde bliver det mere attraktivt at yde en ekstra indsats på arbejdsmarkedet og at være i arbejde frem for at være på overførselsindkomst.

– o 0 o –

Regeringen foreslår at afsætte i alt 5 mia. kr. til den samlede reform af personbeskatningen. Og heraf afsættes 4 mia. kr. til en markant forhøjelse af det almindelige beskæftigelsesfradrag - og yderligere 0,3 mia. kr. til en forhøjelse af det særlige beskæftigelsesfradrag for enlige forsørgere. Disse forhøjelser af beskæftigelsesfradraget udgør således – med afstand – langt den største og dyreste del af den foreslåede skattereform.

Forhøjelsen af det almindelige beskæftigelsesfradrag for 4 mia. kr. er noget, som kommer alle beskæftigede til gavn. Dvs. over 3 millioner personer får øget deres rådighedsbeløb. Og i realiteten mange flere, for den foreslåede forhøjelse af beskæftigelsesfradraget vil jo også gavne børnene i de familier, hvor mindst den ene af forældrene har et job.

Vi foreslår konkret at øge beskæftigelsesfradraget forholdsmæssigt lige meget for alle beskæftigede. Det gør vi, fordi vi synes, det er en balanceret måde at øge den økonomiske tilskyndelse til at arbejde. Det er også i overensstemmelse med de løfter, som mit eget parti gav før valget.

For en typisk arbejderfamilie bestående af to voksne og to børn vil den foreslåede forhøjelse af beskæftigelsesfradraget øge rådighedsbeløbet med ca. 4.500 kr. om året.

For det andet foreslår vi at give et yderligere økonomisk løft til enlige forsørgere, der er i beskæftigelse. Det gør vi ved forhøje det ekstra beskæftigelsesfradrag til enlige forsørgere med 0,3 mia. kr. – hvilket er en markant forhøjelse.

Forhøjelsen af det ekstra beskæftigelsesfradrag vil således isoleret set betyde, at en enlig beskæftiget med ét eller flere børn vil få øget sit rådighedsbeløb med yderligere op til 5.300 kr. om året. Dette løft kommer vel at mærke oven i forhøjelsen af det almindelige beskæftigelsesfradrag, som vil øge rådighedsbeløbet med op til knap 2.300 kr. for en enlig voksen. Så en enlig forsørger vil altså samlet set få en skattelettelse på op til 7.600 kr. årligt – som følge af de øgede beskæftigelsesfradrag i regeringens forslag til en skattereform.

Det gavner i første omgang de knap 120.000 enlige forsørgere, som i dag er i beskæftigelse – og naturligvis også deres børn. Men det gavner i anden omgang også de enlige forsørgere, som kommer i beskæftigelse som følge af den målrettede skattenedsættelse.

For det tredje foreslår regeringen at halvere topskatten for indkomster under 750.000 kr. Vi vil altså nedsætte den nuværende topkattesats fra 15 til 7½ pct. for dem med en indkomst mellem topkattegrænsen på ca. 618.000 kr. og 750.000 kr., vel at mærke før man har betalt arbejdsmarkedsbidrag. Der er mange danskere – faktisk ca. 250.000 personer – som har en indkomst i det interval.

Det er udgiftsmæssigt kun en mindre del af den samlede skattereform – men det er det delelement, der skønnes at give det største bidrag til forøgelsen af arbejdsudbuddet fra den foreslåede skattereform.

Samtidig foreslår vi – som en del af finansieringen – at øge topskatten for de ”allerbredeste skuldre” – altså de danskere som har særligt høje indkomster. Mere konkret foreslår regeringen, at der indføres en ekstra topskat på 5 pct for de ca. 9.000 personer, der tjener med end 2½ mio. kr. (før betaling af arbejdsmarkedsbidrag). For denne gruppe øges top-skattesatsen altså fra 15 til 20 pct.

Den foreslåede skattereform skønnes samlet set at øge arbejdsudbuddet med 4.200 personer. Og denne stigning i arbejdsudbuddet skønnes isoleret set at styrke de offentlige finanser med knap 1,2 mia. kr.

For at samle op i forhold til første del af spørgsmål B, så er den foreslåede skattereform først og fremmest målrettet de beskæftigede. Det vil være sådan, at alle beskæftigede danskere – og deres familier – vil få øget deres disponible indkomst. Bortset fra de allerhøjest lønnede, som fremover skal betale mere i skat på grund af den ekstra topskat.

Dette kommer også til udtryk i de fordelingsberegninger, som er sendt til udvalget forud for dette samråd. Den største procentvise fremgang i rådighedsbeløbet ses generelt i de indkomstdeciler, hvor der er mange beskæftigede. Men det gælder ikke i 10. decil med de højestlønnede danskere.

I anden del af spørgsmål B henvises der til en artikel i Fagbladet 3F, som blandt andet beskriver forskellige måder at forhøje beskæftigelsesfradraget på.

Jeg kommer derfor til først at fastslå nogle tekniske detaljer om beskæftigelsesfradraget:

Størrelsen af beskæftigelsesfradraget i kroner beregnes grundlæggende ved at gange en bestemt procentsats – aktuelt 10,65 pct. – med størrelsen af arbejdsindkomsten inklusive indbetalinger til arbejdsmarkedspensioner. Men der er samtidig fastsat et maksimum for størrelsen af beskæftigelsesfradraget, som i 2023 udgør 45.600 kr. årligt. Fradraget er midlertidigt forhøjet i 2023 pga. inflationskrisen.

Det betyder, at beskæftigelsesfradraget vokser med størrelsen af arbejdsindkomsten, men kun op til den indkomst, hvor man når det maksimale beskæftigelsesfradrag – hvilket i 2023 sker ved en indkomst før arbejdsmarkedsbidrag og inkl. pensionsindbetalinger på ca. 420.000 kr. Selvom ens indkomst er større end 420.000 kr., vokser beskæftigelsesfradraget altså ikke yderligere ud over dette punkt.

Beskæftigelsesfradraget er jo derudover – som ordet siger – et fradrag i skatten, konkret et fradrag i kommune- og kirkeskatten. Hvis man alene ser på kommuneskatten, så har beskæftigelsesfradraget derfor en såkaldt skatteværdi på 25 pct. i gennemsnit. Det maksimale beskæftigelsesfradrag på 45.600 har således en skatteværdi på cirka 11.400 kr. – som altså er det beløb, beskæftigelsesfradraget reelt reducerer den betalte skat med.

Den forhøjelse af beskæftigelsesfradraget, som regeringen har foreslået, udgør en såkaldt parallel forhøjelse af fradraget. En parallel forhøjelse betyder, at det maksimale beskæftigelsesfradrag forhøjes proportionalt lige så meget som satsen forhøjes, så det maksimale fradrag opnås ved

omtrent den samme arbejdsindkomst som i dag. Altså ved en indkomst på ca. 420.000 kr., som jeg nævnte før.

Dette har også været den helt normale fremgangsmåde ved alle tidligere reformer, hvor man har forhøjet satsen for beskæftigelsesfradraget.

Det betyder, at der i regeringens forslag til en skattereform sker en forholdsmæssigt lige stor forhøjelse af det nuværende beskæftigelsesfradrag for alle personer med arbejdsindkomst. Og at ændringen i beskæftigelsesfradraget er omtrent fordelingsneutral målt ved Gini-koefficienten.

Artiklen i 3F tager udgangspunkt i, at man alternativt kunne have valgt at forhøje beskæftigelsesfradraget på to andre måder – set i forhold til den mest normale måde, som jeg forklarede lige før.

Den ene alternative måde er alene at øge det maksimale beskæftigelsesfradrag – men derimod lade procentsatsen for beskæftigelsesfradraget være uændret. Det ville betyde, at det alene er personer med

arbejdsindkomster over 420.000 kr. – dvs. dem, som i dag får det maksimale beskæftigelsesfradrag – som ville få et højere beskæftigelsesfradrag.

Det ville øge arbejdsudbuddet mere end ved en parallel forhøjelse af beskæftigelsesfradraget. Men det ville også øge indkomstforskellene lidt mere end ved en parallel forhøjelse.

En forhøjelse alene af det maksimale beskæftigelsesfradrag blev for øvrigt vedtaget i 2022 i forlængelse af aftalen om *en ny reformpakke for dansk økonomi* fra januar 2022.

Den anden alternative måde at forhøje beskæftigelsesfradraget på er alene at øge procentsatsen – men derimod at lade det maksimale fradrag for beskæftigelsesfradraget være uændret. Det ville betyde, at det alene er de personer, som i dag ikke opnår det fulde beskæftigelsesfradrag, der ville få forhøjet deres fradrag. Man ville – med andre ord – kunne opnå det nuværende maksimale fradrag ved en lavere indkomst end 420.000 kr.

Det ville imidlertid have den implikation, at en del personer med arbejdsindkomster under 420.000 kr. ville få øget deres marginalskat – altså skatten på den sidst tjente krone. Hvis man alene forhøjede procentsatsen for beskæftigelsesfradraget, ville man således svække tilskyndelsen til at yde en ekstra indsats på arbejdsmarkedet for en del personer med omtrent gennemsnitlige indkomster. Og det ville ikke være hensigtsmæssigt, hvis målet med reformen er at øge arbejdsudbuddet.

For at samle op, så er det regeringens hensigt at forhøje procentsatsen for beskæftigelsesfradraget – og samtidig foretage en parallel forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag – hvilket har været kutyme ved alle tidligere forhøjelser af beskæftigelsesfradragssatsen. Herved styrker vi arbejdsudbuddet på en balanceret måde.

– o 0 o –

Jeg vil nu vende mig mod spørgsmål C, hvor der spørges til mulighederne for at ”følge udviklingen i arbejdsudbuddet som følge af topskattelettelserne”.

Samlet set har regeringen som allerede nævnt fastsat et ambitiøst mål om, at vi i denne valgperiode vil træffe politiske beslutninger, der øger den strukturelle beskæftigelse med 45.000 fuldtidspersoner i 2030. En opfyldelse af dette mål vil kræve en bred vifte af initiativer og reformer af både velfærdssystemet og skattesystemet.

I forbindelse med regeringens forslag til en skattereform har embedsværket beregnet en positiv beskæftigelseseffekt på ca. 4.200 fuldtidspersoner – dvs. svarende til knap en tiendedel af det samlede beskæftigelsesmål på 45.000. Heraf skønnes omkring 2.700 personer at kunne henføres til omlægningen af topskatten.

Beregningerne af skattereformens arbejdsudbudseffekter følger de sædvanlige regneprincipper i de økonomiske ministerier. Det betyder, at der indregnes afledte adfærdsvirkninger, når det vurderes at være relevant, og når der foreligger empirisk og/eller teoretisk grundlag for at skønne over størrelsen af virkningerne. Beregningerne er således baseret på empirisk evidens, der tager afsæt i estimater udarbejdet af fagfolk.

For øvrigt kan jeg bemærke, at der tilstræbes ”middelrette” skøn, og at adfærdseffekterne medtages, *både* når skatten sættes op, *og* når skatten sættes ned. Så der er ikke tale om en tilgang, hvor effekterne nogle gange medtages og nogle gange udelades.

I dette lys kan de beregnede beskæftigelseseffekter siges at være såkaldt middelrette skøn. Det indebærer samtidig, at det umiddelbart ikke ville være retvisende at udelade at medregne de pågældende beskæftigelses-effekter i den samlede økonomi for skattereformen. Og dette gælder vel at mærke, selvom der naturligvis er usikkerhed forbundet med de regnestykker, som ligger til grund for de skønnede effekter.

I den bedste af alle verdener ville det selvfølgelig være ”smukt”, hvis man efterfølgende også kunne eftervise, at regeringens skattereform isoleret set rent faktisk har givet anledning til en forøgelse af den strukturelle beskæftigelse på ca. 4.200 fuldtidspersoner – herunder de 2.700 personer fra de foreslåede justeringer af topskatten.

I den virkelige verden ser det desværre lidt anderledes ud. I den virkelige verden er det således ikke muligt at sætte to streger under facit i forhold

til at eftervise de skønnede isolerede effekter af økonomiske reformer og initiativer. Og det gælder i øvrigt ikke kun for skattereformer.

Når det ikke er muligt at eftervise om de skønnede isolerede beskæftigelseseffekter af en given skattereform rent faktisk materialiserer sig, så skyldes det helt grundlæggende, at den strukturelle beskæftigelse og udviklingen heri påvirkes af en lang række faktorer – herunder demografi, arbejdsmarkedspolitiske tiltag, tidligere skattereformer osv. Og det er desværre i realiteten ikke muligt at skille de isolerede effekter af de forskellige faktorer fra hinanden.

Derfor kan hverken jeg eller nogen anden meningsfyldt svare på, om – og hvornår – den strukturelle beskæftigelse isoleret set er forøget med netop de 2.700 personer, som den foreslåede samlede omlægning af topskatten vurderes at bidrage med.

Samtidig gælder der helt overordnet, at hvis de skønnede effekter af diverse økonomiske reformer ikke materialiserer sig – fx i form af øget strukturel beskæftigelse – så vil det i sidste ende sætte sig i en mindre gunstig udvikling i de offentlige finanser.

Der foretages løbende genberegninger af den strukturelle saldo og den finanspolitiske holdbarhed, og hvis disse i praksis udvikler sig svagere end forudsat, vil det indebære en stramning af den økonomiske politik, så den samlede planlægning fortsat er i overensstemmelse med de centrale finanspolitiske mål.

Det er en helt grundlæggende præmis knyttet til den mellemlistede planlægning af finanspolitikken i Danmark.

Når det er sagt, så har tidligere strukturreformer – fx *Velfærdsaftalen* (fra 2006) og *Tilbageføringsreformen* (fra 2011) – utvivlsomt bidraget til at øge den strukturelle beskæftigelse. Og på tilsvarende vis vil kommende strukturreformer medvirke til at opfylde regeringens ambitiøse mål om at øge den strukturelle beskæftigelse med samlet set 45.000 fuldtidspersoner.

Det er vel at mærke en forøgelse af beskæftigelsen, der – også på den helt lange bane – vil være med til at sikre et rigere og mere velstående Danmark – end hvis vi bare lader stå til og sidder på hænderne. Og tillige en forøgelse af beskæftigelsen, der bidrager til at fremtidssikre

finansieringen af det velfærdssamfund, som langt de fleste danskere støtter op om og drager stor nytte af på forskellige tidspunkter af deres liv.

– o 0 o –

I spørgsmål D er der afslutningsvis spurgt til, om ”ministeren er enig i, at der ville være væsentligt mere finansiering til rådighed til eksempelvis velfærd eller regeringens planer om at fremrykke de øgede forsvarsudgifter, hvis regeringen droppede planen om topskattelettelser”.

Vi står grundlæggende med et valg mellem enten at fastholde status quo, dvs. en slags ”business as usual”. Eller at insistere på løbende at videreudvikle det danske velfærdssamfund.

Det første – altså at fastholde status quo – tror jeg vil føre til en gradvis men uundgåelig *erodering* af det danske velfærdssamfund. Det er en vej, som hverken regeringen eller jeg som skatteminister har lyst til at træde. Det er således et grundvilkår, at der er et successivt behov for at udvikle den danske økonomi i almindelighed og velfærden i

særdeleshed, så vi kan håndtere de kommende udfordringer, hvor vi fx bliver flere børn og flere ældre. Man kan også udtrykke det sådan, at vi er nødt til at forandre for at kunne bevare.

Regeringen har fremlagt et regeringsgrundlag på 58 sider. Det indeholder en lang række initiativer på forskellige politikområder. Et sådant regeringsgrundlag er naturligvis udtryk for politiske prioriteringer.

Regeringsgrundlaget giver regeringens bud på en lang række reformer og ændringer af det danske samfund, som betyder, at vi på sigt kan videreudvikle og styrke den velstand og velfærd, som vi har opnået i dag. Som følge af den nuværende inflationskrise har vi imidlertid aktuelt også udfordringer på den helt korte bane, hvor indkomsterne vokser langsommere end priserne.

Regeringens forslag om en markant forhøjelse af beskæftigelsesfradragene (både det generelle og det ekstra for enlige forsørgere) kan medvirke til at mindske den kortsigtede udfordring, hvor mange familier med almindelige indkomster oplever hårde tider med en betydelig

nedgang i købekraften, fordi priserne på fx mad og energi er steget hurtigere end indkomsterne.

Samtidig bidrager forhøjelsen af beskæftigelsesfradragene sammen med omlægningen af topskatten også til at øge arbejdsudbuddet og dermed den strukturelle beskæftigelse, hvilket vi har brug for både på den korte og på den lidt længere bane. Vi har generelt brug for flere hænder i samfundet. Og højere beskæftigelse vil – som tidligere nævnt – være med til at sikre et rigere og mere velstående Danmark og dermed bidrage til at fremtidssikre finansieringen af velfærdssamfundet.

Udfordringerne kalder på handling. Og regeringen har givet sit bud på mange af løsningerne i det nye regeringsgrundlag.

I det lys ser jeg frem til at drøfte skattepolitiske elementer i regeringsgrundlaget med resten af Folketinget, ligesom jeg ser frem til at besvare jeres eventuelle spørgsmål på dette samråd.

Tak for ordet.